

กสม. ๒

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๒๕๕/๒๕๖๗

เรื่อง สิทธิชุมชนและสิทธิในข้อมูลข่าวสาร กรณีร้องเรียนว่า โครงการบริหารและจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเป็นพลังงานไฟฟ้าระบบปิด ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ตำบลป่าหุง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย กระทบต่อสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตของประชาชน และการดำเนินการขาดการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง

ผู้ร้อง ปกปิดชื่อ

ผู้ถูกร้อง องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องร้องเรียนทางเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๘๗/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ ว่า ผู้ถูกร้องดำเนินโครงการบริหารและจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเป็นพลังงานไฟฟ้าระบบปิด ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ตำบลป่าหุง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ซึ่งล้อมรอบด้วยชุมชนกว่า ๑๑ หมู่บ้าน วัด โบราณสถาน แหล่งน้ำ และพื้นที่ทางการเกษตร โดยประชาชนในพื้นที่ไม่ทราบข้อมูลมาก่อน ต่อมา มีการกว้านซื้อที่ดินจึงทำให้ประชาชนทราบว่ามีการดังกล่าว ผู้ร้องเห็นว่า เป็นการดำเนินการโดยไม่รับฟังความคิดเห็นอย่างทั่วถึงจากประชาชนที่จะได้รับผลกระทบ และแม้ได้สอบถามข้อมูลไปยังผู้ถูกร้องและหน่วยงานในพื้นที่แต่ไม่ได้รับการชี้แจงข้อมูลที่เพียงพอ ประกอบกับการดำเนินโครงการจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากต้องนำขยะจำนวนมากจากนอกพื้นที่เข้ามาเพื่อผลิตไฟฟ้า อาจเกิดปัญหามลพิษและกระทบต่อแหล่งน้ำอุปโภคและบริโภค จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิด

/สิทธิมนุษยชน...

สิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังต่อไปนี้

๒.๑ รายการเอกสาร พยานหลักฐานจากการตรวจสอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ รายงานการศึกษาเบื้องต้น โครงการบริหารและจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเป็นพลังงานไฟฟ้าระบบปิด ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ฉบับสมบูรณ์ (เมษายน ๒๕๖๖)

๒.๑.๒ บันทึกการลงพื้นที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๖ - ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ณ ตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

๒.๑.๓ หนังสือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเชียงราย ด่วนที่สุด ที่ ชร ๐๐๑๗.๑/๑๗๐๘๕ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๔ หนังสือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเชียงราย ที่ ชร ๐๐๑๗.๑/๑๘๕๔๔ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๕ หนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย ที่ ชร ๐๐๓๔(๒)/๙๐๓ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๖ สำเนาหนังสือสำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่ ที่ วธ ๐๔๑๗/๙๖๕ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๖ ถึงผู้ร้อง

๒.๑.๗ หนังสือผู้ถูกร้อง ที่ ชร ๗๓๗๐๖/๒๘๗๓ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๘ หนังสือสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย ที่ ชร ๐๐๒๒.๔/๒๑๐๙ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๙ หนังสือสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย ที่ ชร ๐๐๑๔.๒/๔๕๘๓ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๐ หนังสือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเชียงราย ด่วนที่สุด ที่ ชร ๐๐๑๗.๑/๒๐๗๕๔ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๑ บันทึกการประชุมรับฟังข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงราย

๒.๑.๑๒ บันทึกการลงพื้นที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ ณ ตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

๒.๑.๑๓ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ที่ สกพ ๕๕๐๒/๑๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๔ หนังสือจังหวัดเชียงราย ลับ ที่ ขร ๐๐๒๓.๔/๙๑ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๕ หนังสือผู้ร้อง ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๗ ถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๖ หนังสือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเชียงราย ด่วนที่สุด ที่ ขร ๐๐๑๗.๑/๗๕๘๒ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๗ หนังสือ

ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๗ ถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๘ หนังสือกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ลับ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๔๐๖/๕๓๓๓ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๙ หนังสือ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงนางสาวศยามล ไกยูรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๒๐ หนังสือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเชียงราย ด่วนที่สุด ที่ ขร ๐๐๑๗.๑/๑๓๖๒๐ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบ

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

ปรากฏตามความเป็นมาในข้อ ๑ และผู้ร้องให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า

๑) ประชาชนได้ทราบว่า ผู้ถูกร้องดำเนินโครงการในพื้นที่หมู่ที่ ๑๒ บ้านห้วยประสิทธิ์ ตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน แต่ประชาชนในตำบลเมืองพาน โดยเฉพาะบ้านท่าดีหมีซึ่งมีพื้นที่ติดกับที่ตั้งโครงการไม่ได้รับทราบข้อมูลและไม่มีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็น ทราบแต่เพียงว่ามีการกว้านซื้อที่ดินบริเวณหมู่บ้านท่าดีหมีไปแล้วกว่า ๑๓๐ ไร่ เมื่อสอบถามไปยังนายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ่งจึงได้รับแจ้งว่า ได้เสนอโครงการและขอให้ประชาชนยอมรับโครงการ

๒) ชยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่หมู่ที่ ๑๒ บ้านห้วยประสิทธิ์ มีปริมาณน้อย เนื่องจากประชาชนจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของตนเอง ผู้ถูกร้องไม่ได้จัดเก็บขยะ จึงสงสัยว่าปริมาณขยะในพื้นที่จะเพียงพอสำหรับผลิตไฟฟ้าหรือไม่ และหากนำขยะจากที่อื่นเข้ามาอาจทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและการขนส่ง

๓) บริเวณที่ดำเนินโครงการเป็นพื้นที่ราบประมาณ ๓๐๐ ไร่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม โดยมากเป็นนาข้าวและบ่อเลี้ยงปลา มีอ่างเก็บน้ำห้วยป่าสักและมีคลองชลประทาน

๔) ผู้ใหญ่บ้าน [REDACTED] และผู้ใหญ่บ้าน [REDACTED] ตำบลเมืองพาน ไม่ได้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ แต่มีลายมือชื่อเป็นผู้เข้าประชุม เนื่องจากได้ลงลายมือชื่อไว้เมื่อคราวไปศึกษาดูงานโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดจากขยะที่จังหวัดขอนแก่นเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๕

๕) ผู้ร้องได้มีหนังสือถึงสำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่ ขอให้ตรวจสอบโบราณสถานในพื้นที่ตำบลเมืองพานและตำบลป่าหุ่ง ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ สำนักศิลปากรที่ ๗ เชียงใหม่ ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบพบว่ามีโบราณสถานและแหล่งโบราณคดี ได้แก่

(๑) โบราณสถานสันกู่ ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ ๑๒ บ้านห้วยประสิทธิ์ ตำบลป่าหุ่ง พบเห็นเนินโบราณสถานได้ชัดเจน ขนาดประมาณ ๑๓ x ๑๓ เมตร สูงประมาณ ๒.๕ เมตร กลางเนินโบราณสถานมีลักษณะที่โดนขุดเจาะจนเห็นผนังอิฐที่ยังคงเรียงกันเป็นชั้น ๆ บริเวณโดยรอบพบชิ้นส่วนภาชนะแบบเคลือบจากแหล่งเตापาน แหล่งเตาเวียงกาหลงและแหล่งเตापื้นเมือง พบชิ้นส่วนกระเบื้องมุงหลังคาและเศษอิฐ สามารถกำหนดอายุโบราณสถานได้ในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๒๐ - ๒๒

(๒) โบราณสถานกู่หัวแมน ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ ๑๘ บ้านท่าดีหมี ตำบลเมืองพาน พบเนินโบราณขนาดเล็ก โบราณวัตถุที่พบได้แก่ ชิ้นส่วนอิฐ เศษกระเบื้องดินเผา และชิ้นส่วนเครื่องเคลือบจากแหล่งเตापาน ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเนินโบราณเคยเป็นบ่อน้ำเก่า สามารถกำหนดอายุโบราณสถานได้ในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๒๑ - ๒๒

(๓) เมืองโบราณบ้านท่าดีหมี ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ ๑๘ บ้านท่าดีหมี ตำบลเมืองพาน พบเมืองโบราณเป็นที่ดอนลาดลงมาจากเทือกเขาทางทิศใต้ ลักษณะเมืองมีสัณฐานค่อนข้างกลม พบคูน้ำที่ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ประชาชนในพื้นที่ให้ข้อมูลว่าพบขวานหินขัดบริเวณปากทางเข้าบ้านท่าดีหมี เนื่องจากในการขุดค้นขุดแต่งโบราณสถานหลายแห่งในพื้นที่แอ่งที่ราบเชิงทราย มักพบเครื่องมือหินในชั้นวัฒนธรรมเดียวกับโบราณสถานประเภทศาสนสถานและชิ้นส่วนภาชนะจากแหล่งเตาล้านนา จึงยังไม่สามารถกำหนดอายุได้

๖) กลุ่มผู้ร้องถูกกดดันจากหน่วยงานราชการให้หยุดเคลื่อนไหวคัดค้านการดำเนินโครงการ อีกทั้งมีบุคคลไม่ทราบชื่อโทรศัพท์ข่มขู่กลุ่มผู้ร้องให้หยุดเคลื่อนไหวคัดค้าน หากไม่หยุดอาจเกิดความรุนแรงถึงชีวิต และเสนอผลประโยชน์ให้แก่แกนนำผู้คัดค้าน นอกจากนี้เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗ [REDACTED] ได้จัดฝึกอบรมวิเคราะห์ความเสี่ยงภัยคุกคาม แผนความปลอดภัยและการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนให้แก่กลุ่มผู้คัดค้านโครงการ และจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและภัยคุกคามดังกล่าว จึงมีความกังวลต่อความปลอดภัยของกลุ่มผู้คัดค้านโครงการ ประกอบกับจังหวัดเชียงรายได้มอบหมายให้อำเภอพานขอข้อมูลเพิ่มเติมกรณี

กลุ่มผู้คัดค้านโครงการอุทกขมขู่คุกคาม ทำให้กังวลว่าบุคคลผู้มาขอข้อมูลดังกล่าวจะเป็นผู้มีส่วนผลักดันให้เกิดโครงการ

๒.๒.๒ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้อง

๑) ตำบลป่าหุงมีปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนประมาณ ๑๑ ตันต่อวัน และมีปริมาณสะสมในบ่อฝังกลบ ๒,๐๐๐ ตัน ซึ่งมีปัญหาด้านการบริหารและจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เนื่องจากการกำจัดที่ไม่ถูกวิธี อาทิ การเผาขยะกลางแจ้งก่อให้เกิดควันและสารพิษในอากาศ ทำให้คุณภาพอากาศเสื่อมโทรม และการทิ้งขยะไม่เป็นที่ด้วยข้อจำกัดด้านสถานที่ทิ้งหรือสถานที่กำจัดบริเวณพื้นที่ตำบลป่าหุงมีไม่เพียงพอ ทำให้เกิดเหตุรำคาญส่งกลิ่นเหม็นรบกวนประชาชน นอกจากนี้ปัญหาสิ่งแวดล้อมดังกล่าวแล้ว การจัดการขยะยังเป็นปัญหาสำคัญของหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งอาจต้องเพิ่มจำนวนบุคลากร อุปกรณ์จัดการขยะ รวมทั้งการให้ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีแก่เจ้าหน้าที่

๒) พื้นที่ส่วนใหญ่ในตำบลป่าหุงเป็นแหล่งต้นน้ำและอ่างเก็บน้ำของชุมชน อาทิ ลำน้ำแม่สำน อ่างเก็บน้ำแม่ปอน ดังนั้น ปัญหาการนำขยะมาเทกองบนพื้น เมื่อฝนตกทำให้เกิดน้ำเสียไหลลงสู่แม่น้ำ อีกทั้งยังเป็นแหล่งพาหะนำโรค มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และโดยที่ขยะพลาสติกไม่สามารถย่อยสลายได้เองในธรรมชาติ จึงอาจทำให้ทางระบายน้ำอุดตันจนเกิดน้ำท่วมได้และทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ดังนั้น การศึกษาแนวทางการป้องกันและการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากมลพิษขยะ จึงเป็นประเด็นที่ควรได้รับความร่วมมือจากประชาชน ชุมชน องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน เชียงรายเป็นจังหวัดขนาดใหญ่ในเขตภาคเหนือตอนบนมีปริมาณขยะมูลฝอยมากและประสบปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยเช่นเดียวกับพื้นที่อื่น ๆ โดยในปี ๒๕๖๓ มีปริมาณขยะมูลฝอย ๒๘๓,๓๘๖ ตัน หรือประมาณ ๗๗๖.๔๐ ตันต่อวัน ซึ่งถูกนำไปกำจัดได้เพียงประมาณ ๗๔,๐๙๕ ตันต่อปี หรือประมาณ ๒๐๓ ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๑๕ ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด ปัญหาดังกล่าวเกิดจากการเพิ่มของประชากรและการขยายตัวของเมือง ทำให้อัตราการเกิดขยะมากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นอีกในอนาคต นอกจากนี้สถานที่กำจัดขยะมีไม่เพียงพอยังเป็นปัญหาหลักอีกประการหนึ่งด้วย

๓) การจัดการขยะมูลฝอยภายในพื้นที่ของผู้ถูกร้อง ใช้วิธีเทกองควบคุม (control dump) ซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ตามกฎกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐ และผู้ถูกร้องมีข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการและงบประมาณ จึงมีแนวคิดให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนกำจัดขยะมูลฝอย โดยได้ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหารวมถึงเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินโครงการให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งผู้ถูกร้องได้นำแบบอย่างขอบเขตงานของเทศบาลนครขอนแก่นเป็นแนวทางการดำเนินโครงการ ทั้งนี้ โครงการดังกล่าว

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุงได้เห็นชอบในคราวประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๓ ประจำปี ๒๕๖๔ และได้เชิญชวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอย (clusters) กลุ่มที่ ๒ และหน่วยงานอื่น ๆ ร่วมทำบันทึกข้อตกลงร่วมมือกัน (MoU) กับผู้ถูกร้องรวม ๔๕ แห่ง โดยมีผู้ถูกร้องเป็นเจ้าภาพหลักในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยภายในกลุ่มพื้นที่ซึ่งมีปริมาณขยะมูลฝอยประมาณ ๓๗๙ ตันต่อวัน และมีปริมาณสะสมในบ่อฝังกลบ ๑๓๒,๐๐๐ ตัน ซึ่งเพียงพอสำหรับการทำโรงไฟฟ้า ขนาด ๙.๙ เมกะวัตต์

๔) ผู้ถูกร้องดำเนินโครงการโดยเลือกรูปแบบการลงทุนรูปแบบ BOO (Build-Own-Operate) โดยภาครัฐให้สิทธิแก่เอกชนในการจัดหาแหล่งเงินทุนก่อสร้างดำเนินการให้บริการในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่ต้องโอนสิทธิ์ให้ภาครัฐเมื่อสิ้นสุดสัญญา

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการของผู้รับสัมปทาน มีกำหนด ๒๕ ปี แบ่งเป็น

- ระยะเวลาเตรียมการขออนุญาต	ประมาณ	๑๒ เดือน
- ระยะเวลาเตรียมการก่อสร้าง	ประมาณ	๖ เดือน
- ระยะเวลาก่อสร้างและทดสอบการทำงาน	ประมาณ	๓๖ เดือน
- ระยะเวลาตรวจสอบทดสอบการทำงาน	ประมาณ	๖ เดือน
- ระยะเวลาดำเนินการ	ไม่น้อยกว่า	๒๐ ปี

หากดำเนินการขออนุญาตต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ก่อสร้างและทดสอบระบบ เสร็จสิ้นก่อนระยะเวลา ๕ ปี ให้สามารถเดินระบบได้ทันที เพื่อประโยชน์ของประชาชนและภาครัฐ

ผู้ถูกร้องได้ศึกษาและจัดทำรายละเอียดโครงการโดยมีพื้นที่ตั้งโครงการ อยู่ที่หมู่ที่ ๑๒ บ้านห้วยประสิทธิ์ ตำบลป่าหุง อำเภอพาน มีกำลังผลิตติดตั้ง ๙.๙ เมกะวัตต์ และกำลังการผลิตไฟฟ้าเสนอขาย ๘.๐ เมกะวัตต์

๕) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

(๑) ผู้ถูกร้องจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยกำหนดให้ผู้นำชุมชนและประชาชนในหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๓ - ๕ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๒ - ๑๘ ตำบลป่าหุง หมู่ที่ ๔ - ๖ หมู่ที่ ๙ - ๑๐ หมู่ที่ ๑๘ หมู่ที่ ๒๐ - ๒๑ ตำบลเมืองพาน และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลม่วงคำ รวมถึงคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้อง เข้ารับฟังและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการ และได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบ ผ่านการปิดประกาศข้อมูลโครงการ ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงาน และประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(๒) เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องได้ปิดประกาศกำหนดการรับฟังความคิดเห็นและประชาสัมพันธ์โครงการ ณ บอร์ดประชาสัมพันธ์ทั้งของผู้ถูกร้อง หมู่บ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบโครงการ โดยผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมเห็นด้วย ๓๓๔ คน จาก ๓๓๖ คน คิดเป็น ร้อยละ ๙๙.๔๐ และมีผู้ไม่เห็นด้วย ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๐

(๓) ผู้ถูกร้องได้เปิดให้แสดงความคิดเห็นทางไปรษณีย์ โทรศัพท์หรือโทรสาร และระบบเครือข่ายสารสนเทศ ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔ แต่ไม่มีประชาชนแสดงความคิดเห็นทั้ง ๓ ช่องทางดังกล่าว

(๔) ผู้ถูกร้องได้ทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อเตรียมบรรจุโครงการพัฒนาในร่างข้อบัญญัติงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยไปชี้แจงรายละเอียดโครงการและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ สํารวจความคิดเห็นแบบสนทนากลุ่มย่อยและการกรอกแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๒๔ มกราคม ๒๕๖๕ มีผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ๕๕๔ คน เห็นด้วย ๕๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๔๙ และไม่เห็นด้วย ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๑

(๕) เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๕ ผู้ถูกร้องได้นำคณะผู้แทนชุมชนผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้เสีย ศึกษาดูงานโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดจากขยะที่ดำเนินการโดยเทศบาลนครขอนแก่น

๖) คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดเชียงรายในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ได้พิจารณากลับกรองรายละเอียดข้อเสนอโครงการของผู้ถูกร้อง ตามเกณฑ์พิจารณากลับกรองโครงการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (เฉพาะกิจ) แล้วมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการสรุปความเห็นของที่ประชุม รวบรวมรายละเอียดข้อเสนอโครงการและเอกสารประกอบ เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายให้ความเห็นชอบ เพื่อรายงานให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการตามขั้นตอน

๒.๒.๓ ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) จังหวัดเชียงราย

ได้รับรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากอำเภอพานว่า อำเภอพานได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการก่อสร้างโรงไฟฟ้าขยะ ในพื้นที่ตำบลป่าหุง โดยคณะกรรมการจะสร้างการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการก่อสร้างโรงไฟฟ้าขยะให้แก่ประชาชน และให้ทบทวนการจัดรับฟังความคิดเห็น โดยรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างทั่วถึง

๒) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย

(๑) ยังไม่มีผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงไฟฟ้าและผลิตพลังงานไฟฟ้า และไม่มีผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานใด ๆ ในพื้นที่ตำบลป่าหุ่ง

(๒) การพิจารณาใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรม ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการพิจารณาออกใบรับแจ้งการประกอบกิจการโรงงาน ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานและใบอนุญาตขยายโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๕ และระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการพิจารณาออกใบรับแจ้งการประกอบกิจการโรงงาน ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน และใบอนุญาตขยายโรงงาน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

(๓) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงรายต้องพิจารณาตรวจสอบเอกสารที่แสดงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามมาตรา ๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อประกอบการพิจารณาใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน

๓) สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย

ตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดเชียงราย พ.ศ. ๒๕๕๖^๑ โดยที่ตั้งโครงการเป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การอยู่อาศัย พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ สำหรับการให้ประโยชน์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการอุตสาหกรรมที่มีความสูงเกิน ๑๒ เมตร ให้มีที่ว่างเป็นพื้นที่สีเขียวสำหรับปลูกต้นไม้เพื่อเป็นแนวกันชนโดยรอบไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบของที่ว่างที่ต้องจัดให้มีตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

/๔) สำนักงาน...

^๑ ข้อ ๑๐ ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การอยู่อาศัย พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ฯลฯ

ฯลฯ

สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นให้เป็นไปตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ดำเนินการหรือประกอบกิจการได้ในอาคารที่มีความสูงไม่เกิน ๑๒ เมตร เว้นแต่ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการอุตสาหกรรม การวัดความสูงของอาคารให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นดาดฟ้า สำหรับอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

(๒) การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการอุตสาหกรรมที่มีความสูงเกิน ๑๒ เมตร ให้มีที่ว่างเป็นพื้นที่สีเขียวสำหรับปลูกต้นไม้เพื่อเป็นแนวกันชนโดยรอบไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบของที่ว่าง ที่ต้องจัดให้มีตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร การวัดความสูงของอาคารให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นดาดฟ้า สำหรับอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

๔) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย

ได้รับหนังสือร้องเรียนจากประชาชนตำบลป่าหุง คัดค้านการดำเนินโครงการของผู้ถูกร้อง ซึ่งได้แจ้งจังหวัดเชียงรายและสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเชียงรายทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว

๕) สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑ (เชียงใหม่) ให้ข้อเท็จจริงในการประชุมรับฟังข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงราย สรุปได้ว่า จังหวัดเชียงรายมีสถานที่กำจัดขยะ ๓ แห่ง ได้แก่ (๑) เทศบาลตำบลแม่สายรับผิดชอบกำจัดขยะของอำเภอแม่สายทั้งหมด (๒) เทศบาลตำบลห้วยไคร้รับผิดชอบกำจัดขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่ดอยตุง และ (๓) เทศบาลนครเชียงรายรับผิดชอบเฉพาะขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย ซึ่งทั้ง ๓ แห่งนี้จะไม่นำไปรวมกับ cluster สันทรายงามและป่าหุง ทั้งนี้ โดยหลักวิชาการแล้ว cluster จะต้องตั้งในพื้นที่ที่มีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นและสะสมจำนวนมาก

๖) สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

(๑) การจัดทำโครงการกำจัดขยะเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ โดยราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำรายงานผลการศึกษาวิเคราะห์โครงการเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และเมื่อเห็นชอบแล้วจะส่งเรื่องให้กระทรวงพลังงานจัดทำนโยบายรับซื้อไฟฟ้า

(๒) กระทรวงพลังงานโดยสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานเป็นผู้จัดทำนโยบายรับซื้อไฟฟ้าโดยกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการรับซื้อไฟฟ้า อัตรารับซื้อไฟฟ้า เสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ออกระเบียบและประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้า ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป

(๓) กพช. ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๕ และ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ได้เห็นชอบให้รับซื้อไฟฟ้าจากขยะชุมชน จำนวน ๓๔ โครงการ ซึ่งยังไม่มีโครงการของผู้ถูกร้อง ต่อมา เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รายงานการดำเนินโครงการกำจัดขยะเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติม ที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยมีรายชื่อโครงการของผู้ถูกร้อง กำลังผลิตไฟฟ้า ๙.๙ เมกะวัตต์ และปริมาณเสนอขายไฟฟ้า ๘.๐ เมกะวัตต์ ซึ่งสำนักงาน กกพ. ได้ส่งเรื่องให้กระทรวงพลังงานพิจารณากำหนดนโยบายรับซื้อไฟฟ้าต่อไปด้วยแล้ว

ทั้งนี้ การพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงาน เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยการขอรับใบอนุญาตและการอนุญาตการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมถึงโครงการต้องจัดทำกระบวนการรับฟังความเห็นตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยการรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕ และรายงานด้านสิ่งแวดล้อมตามประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice : CoP) โดยคำนึงถึงสถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของสถานประกอบกิจการ ช่องว่างกังวลจากผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมาตรการบรรเทาผลกระทบต่อชุมชน

๗) สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ประจำเขต ๑ (เชียงใหม่)

ให้ข้อมูลในการประชุมรับฟังข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงราย สรุปได้ว่า

(๑) หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นต้องเสนอโครงการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบโครงการก่อน กกพ. จึงจะออกประกาศรับซื้อไฟฟ้า

(๒) หลังจากรับซื้อและเป็นคู่สัญญากับการไฟฟ้าแล้ว ในกรณีโรงไฟฟ้าชนิดเชื้อเพลิงเผาไหม้ไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์ ผู้ประสงค์ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการไฟฟ้าต้องทำ CoP ตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานตามประมวลหลักการปฏิบัติ และรายงานผลการปฏิบัติตามประมวลหลักการปฏิบัติ สำหรับการประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งนี้ การทำ CoP ขั้นต้น ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมแผนการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม มาตรการป้องกัน แก้ไข และติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อสำนักงาน กกพ. ประจำเขต ๑ (เชียงใหม่) เพื่อให้ความเห็นประกอบและนำข้อมูลไปเผยแพร่ตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยการรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕

(๓) โรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงเผาไหม้ไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์ จะต้องรับฟังความเห็นโดยครอบคลุมพื้นที่รัศมีอย่างน้อย ๓ กิโลเมตรจากขอบรอบของโรงไฟฟ้า โดยก่อนวันจัดเวทีรับฟังความเห็นต้องปิดประกาศเผยแพร่ข้อมูลอย่างน้อย ๑๕ วันตามสถานที่ต่าง ๆ อาทิ สถานที่ดำเนินโครงการ สำนักงาน กกพ. ประจำเขต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งโครงการ ตลาด ชุมชน วัด หลังจากเสร็จสิ้นการจัดเวทีรับฟังความเห็นแล้วต้องติดประกาศสรุปการรับฟังความเห็นเพิ่มเติมอย่างน้อยอีก ๑๕ วัน ในระหว่างนี้ หากประชาชนในชุมชนมีข้อโต้แย้งก็สามารถเสนอความเห็นได้ เมื่อพ้นกำหนด ๑๕ วันแล้ว จึงสรุปรายงานประกอบใน CoP ขั้นสุดท้าย

๘) สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย ให้ข้อเท็จจริงในการลงพื้นที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ณ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย ดังนี้

(๑) จังหวัดเชียงรายมีนโยบายจัดการขยะตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” โดยเน้นการจัดการและลดขยะตั้งแต่ต้นทาง แต่เนื่องจากจังหวัดเชียงรายมีปัญหาขยะสะสม การจัดการไม่เป็นไปตามหลักสุขาภิบาลและไม่มีพื้นที่ในการกำจัด จึงต้องส่งไปกำจัดที่สถานที่เอกชนในอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้มีภาระค่าใช้จ่ายสูง จึงต้องหาทางเลือกอื่น

(๒) โครงการของผู้ถูกร้องได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดเชียงราย คณะกรรมการกลั่นกรองโครงการกำจัดมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างจัดหาผู้รับจ้าง

(๓) สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเชียงรายยังไม่ได้รับเรื่องร้องเรียนของประชาชน แต่มีประชาชนติดต่อขอข้อมูลเกี่ยวกับโครงการของผู้ถูกร้อง และทราบว่าประชาชนได้ร้องเรียนต่ออำเภอพานในประเด็นการไม่มีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็นและไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร

๙) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ได้ชี้แจงต่อองค์กร [REDACTED] เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคุ้มครองพยาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๖ ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานของสำนักงานคุ้มครองพยาน และมีหนังสือประสานจังหวัดเชียงราย โดยจังหวัดเชียงรายได้มอบหมายให้คณะทำงานบริหารจัดการยาเสพติด อาชญากรรม และผู้มีอิทธิพล พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๑๐) ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเชียงราย

จังหวัดเชียงรายได้รับรายงานจากอำเภอพานว่า อำเภอพานได้มีหนังสือแจ้งให้กลุ่มผู้คัดค้านโครงการมาให้ข้อมูลเพิ่มเติม แต่กลุ่มผู้คัดค้านไม่ได้มา

๒.๒.๔ การแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่

๑) เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่ ณ ตำบลป่าหุ่ง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย พบว่า บริเวณที่ดำเนินโครงการเป็นพื้นที่ราบที่ประชาชนใช้ทำการเกษตรและมีชุมชนอยู่โดยรอบ มีคลองชลประทานขนาดใหญ่ไหลผ่านทางทิศตะวันออกและมีถนนเลียบบคลองชลประทาน อีกทั้งมีแนวเขาทอดยาวอยู่ทางทิศตะวันตก

๒) จากรายงานการศึกษาเบื้องต้น โครงการบริหารและจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เป็นพลังงานไฟฟ้าระบบปิด ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ฉบับสมบูรณ์ (เมษายน ๒๕๖๖) ปรากฏว่า เอกสารนำเสนอข้อมูลรายละเอียดโครงการ ในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ไม่ได้ระบุสถานที่ตั้งโครงการอย่างชัดเจน และไม่มีรายละเอียดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดเชียงรายตรวจสอบแล้วพบว่า พื้นที่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลป่าหุง เป็นพื้นที่ที่เคยเกิดเหตุอุทกภัย ๓ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๙ และวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๐

๓) บ้านห้วยประสิทธิ์เป็นที่ตั้งโครงการอนุรักษ์ต้นน้ำห้วยทรายงาม ซึ่งเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อช่วยเหลือราษฎรซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำตามที่ ██████████ ประชานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง อำเภอพาน ได้มีหนังสือขอพระราชทานพระมหากรุณาทำให้ราษฎรบ้านห้วยประสิทธิ์ ๘๓ ครัวเรือน รวม ๓๐๓ คน มีน้ำใช้เพื่ออุปโภคบริโภคตลอดทั้งปี และสามารถสนับสนุนน้ำใช้เพื่อการเกษตร ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๒๐๐ ไร่ ตลอดจนช่วยฟื้นฟูสภาพป่าที่อยู่ใกล้เคียงกับแหล่งน้ำให้มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น^๖

๔) ในการจัดทำโครงการให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการกำจัดมูลฝอย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเตรียมเอกสารให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการ ให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ^๗ ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวกำหนดให้ต้องรับฟังความคิดเห็นจาก ประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ด้วย จากนั้นจึงจะเสนอโครงการดังกล่าวต่อคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูล และมูลฝอยจังหวัดเพื่อพิจารณากลับกรองโครงการ ก่อนเสนอกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นต่อไป

๓. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรณีตามคำร้องนี้มีประเด็นที่ต้องพิจารณา ๒ ประเด็น ดังนี้

๓.๑ ประเด็นที่ ๑ ผู้ถูกร้องได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิด สิทธิมนุษยชน กรณีการเลือกสถานที่ตั้งโครงการหรือไม่ อย่างไร

/๓.๑.๑ รัฐธรรมนูญ...

^๖ สืบค้นจาก <https://km.rdpb.go.th/Project/View/4422>, เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

^๗ ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๒๖๒๙ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด เรื่อง สรุปผลการประชุมคณะทำงานพิจารณาโครงการร่วมลงทุนกับเอกชนตามหลักเกณฑ์ ของกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (เฉพาะกิจ) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐

๓.๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ (๒) และ (๓)^๔ ได้รับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งสามารถเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน และมาตรา ๕๗ (๒)^๕ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องคุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕^๖ ได้ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่จะดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR) ข้อ ๑๒^๗ ที่ได้ให้การรับรองสิทธิของบุคคลในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและ

/สภาพแวดล้อม...

^๔ มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าซื้อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชนและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

^๖ มาตรา ๕ บุคคลมีสิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ

บุคคลมีหน้าที่ร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการให้เกิดสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมตามวาระหนึ่ง

^๗ ข้อ ๑๒

๑. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นได้
๒. ขั้นตอนในการดำเนินการโดยรัฐภาคีแห่งกติกานี้ เพื่อบรรลุผลในการทำให้สิทธินี้เป็นจริงอย่างสมบูรณ์จะต้องรวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อ

ฯลฯ

ฯลฯ

(ข) การปรับปรุงในทุกด้านของสุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม

ฯลฯ

ฯลฯ

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุด โดยรัฐภาคีจะต้องปรับปรุง
สุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมในทุกด้านเพื่อบรรลุผลในการทำให้สิทธิเหล่านี้เป็นจริง
อย่างสมบูรณ์ ประกอบกับสหประชาชาติได้รับรองว่าสิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ
เป็นสิทธิมนุษยชน^๔

๓.๑.๒ จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องดำเนินโครงการโดยมี
กำลังผลิตติดตั้ง ๙.๙ เมกะวัตต์ ในพื้นที่หมู่ที่ ๑๒ บ้านห้วยประสิทธิ์ ตำบลป่าหุง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
ซึ่งเป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ตามกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดเชียงราย
พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยเป็นที่ราบที่ประชาชนใช้ทำการเกษตรและมีชุมชนอยู่โดยรอบ มีคลองชลประทาน
ขนาดใหญ่ไหลผ่านทางทิศตะวันออกและมีแนวเขาทอดยาวอยู่ทางทิศตะวันตก นอกจากนี้ หมู่ที่ ๑๒
บ้านห้วยประสิทธิ์ยังเป็นที่ตั้งของโครงการอนุรักษ์ต้นน้ำห้วยทรายงามอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
ซึ่งทำให้ราษฎรบ้านห้วยประสิทธิ์มีน้ำใช้เพื่ออุปโภคบริโภคตลอดทั้งปี มีน้ำใช้เพื่อการเกษตร ตลอดจน
ช่วยฟื้นฟูสภาพป่าที่อยู่ใกล้เคียงกับแหล่งน้ำให้มีความอุดมสมบูรณ์ ประกอบกับสำนักศิลปากรที่ ๗
เชียงใหม่ ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบโบราณสถานบริเวณตำบลเมืองพานและตำบลป่าหุงเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม
๒๕๖๖ พบว่า มีโบราณสถานและแหล่งโบราณคดีตั้งอยู่ในหมู่บ้านห้วยประสิทธิ์และบ้านท่าดีหมี ได้แก่
โบราณสถานสันกู่ โบราณสถานกู่หัวแมน และเมืองโบราณบ้านท่าดีหมี

๓.๑.๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องเลือกพื้นที่หมู่ที่ ๑๒ บ้านห้วยประสิทธิ์
ตำบลป่าหุง อำเภอพาน เป็นสถานที่ตั้งโครงการ และสำนักงาน กกพ. ได้ส่งเรื่องให้กระทรวงพลังงาน
พิจารณากำหนดนโยบายรับซื้อไฟฟ้าแล้ว ซึ่งทำให้ผู้ถูกร้องเกิดความมั่นใจที่จะดำเนินโครงการในพื้นที่
ดังกล่าว จึงยอมส่งผลกระทบต่อสิทธิชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รวมทั้งสิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ อีกทั้งกระทบต่อแหล่ง
โบราณคดี ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ซึ่งได้รับการรับรองและคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ICESCR และพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐
กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องมีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เห็นควรเสนอแนะ
มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้อง
จังหวัดเชียงราย และกระทรวงมหาดไทย และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและ
คุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อกระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการต่อไป

/๓.๒ ประเด็นที่...

^๔ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้มีข้อมติที่ ๔๘/๑๓ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ รับรองให้
สิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืนเป็นสิทธิมนุษยชน และเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ สมัชชาใหญ่แห่ง
สหประชาชาติได้ลงมติเห็นชอบและประกาศว่า การเข้าถึงสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน (clean, healthy and
sustainable environment) เป็นสิทธิมนุษยชนสากล

๓.๒ ประเด็นที่ ๒ ผู้ถูกร้องได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนต่อการดำเนินโครงการหรือไม่ อย่างไร

๓.๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑ (๑)^{๙๙} ได้รับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการรับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ อีกทั้งมาตรา ๕๘^{๑๐๐} และมาตรา ๕๙^{๑๐๑} ได้รับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนว่า รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๗ (๔) และ (๗)^{๑๐๒} กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ที่จะดำเนินการและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนอันเนื่องมาจากโครงการของรัฐ

/นอกจากนี้...

^{๙๙} มาตรา ๔๑ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๐๐} มาตรา ๕๘ การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชน หรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตตามที่กฎหมายบัญญัติ

บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๐๑} มาตรา ๕๙ รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก

^{๑๐๒} ข้อ ๗ ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการของรัฐที่หน่วยงานของรัฐต้องเผยแพร่แก่ประชาชนอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) สถานที่ที่จะดำเนินการ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๗) ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนที่อยู่อาศัยหรือประกอบอาชีพอยู่ในสถานที่ที่จะดำเนินโครงการและพื้นที่ใกล้เคียง และประชาชนทั่วไป รวมทั้งมาตรการป้องกัน แก้ไข หรือเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากผลกระทบดังกล่าว

นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔^{๑๓} และกติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองข้อ ๑๙^{๑๔} ให้การรับรองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการแสดงความคิดเห็น

๓.๒.๒ จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า โครงการของผู้ถูกร้องเป็นการ มอบหมายให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการกำจัดมูลฝอย ซึ่งคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและ มูลฝอยจังหวัดต้องพิจารณาถ่วงดุลโครงการก่อนเสนอกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามหลักเกณฑ์ ที่คณะทำงานพิจารณาโครงการร่วมลงทุนกับเอกชนตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชน ร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (เฉพาะกิจ) ได้กำหนดไว้ ซึ่งต้องจัดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนให้เป็นไป ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยผู้ถูกร้อง ได้จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบดังกล่าว เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ณ ศาลา อเนกประสงค์องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุง แต่ไม่ได้ระบุสถานที่ตั้งโครงการอย่างชัดเจนและไม่ให้ รายละเอียดเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนที่อยู่อาศัยหรือประกอบอาชีพอยู่ในสถานที่ที่ จะดำเนินโครงการและพื้นที่ใกล้เคียง อีกทั้งผู้ใหญ่บ้าน [REDACTED] ตำบลเมืองพาน ไม่ได้เข้าร่วมประชุมในวันดังกล่าวแต่กลับมีลายมือชื่อเป็นผู้เข้าร่วมประชุม

๓.๒.๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเป็นสิทธิเชิง กระบวนการอย่างหนึ่ง ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนไปสู่การคุ้มครองสิทธิเชิงเนื้อหา การที่ผู้ถูกร้อง จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยไม่ได้ระบุสถานที่ตั้งโครงการอย่างชัดเจนและไม่ให้รายละเอียด เกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนที่อยู่อาศัยหรือประกอบอาชีพอยู่ในสถานที่ที่จะดำเนิน โครงการและพื้นที่ใกล้เคียง จึงเป็นการให้ข้อมูลแก่ประชาชนไม่ครบถ้วน อีกทั้งผู้ใหญ่บ้าน [REDACTED] ตำบลเมืองพาน ไม่ได้เข้าร่วมประชุมในวันดังกล่าวแต่กลับมีลายมือชื่อเป็นผู้เข้าร่วม ประชุม จึงถือได้ว่าการจัดรับฟังความคิดเห็นขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง ย่อมส่งผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลและชุมชนในการรับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสาร รวมทั้งสิทธิที่จะได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ

/คุณภาพ...

^{๑๓} มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน

คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชน หรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ซึ่งได้รับการรับรองและคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องมีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เห็นควรเสนอแนะ มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้อง จังหวัดเชียงราย และกระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการต่อไป

๓.๒.๔ นอกจากนี้ การที่ผู้ร้องและกลุ่มผู้คัดค้านถูกข่มขู่คุกคามให้หยุดเคลื่อนไหว โดยมีการเสนอผลประโยชน์ให้แก่แกนนำผู้คัดค้าน แต่หากไม่หยุดเคลื่อนไหวคัดค้านอาจเกิดความรุนแรง ขึ้นกับชีวิต ย่อมส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งได้รับการรับรอง และคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและ สิทธิทางการเมือง จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อจังหวัดเชียงราย เพื่อดำเนินการต่อไป

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในคราวประชุม ด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๔/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๗ จึงมีมติดังนี้

๔.๑ กรณีการเลือกสถานที่ตั้งโครงการในพื้นที่หมู่ที่ ๑๒ บ้านห้วยประสิทธิ์ ตำบลป่าหุง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผู้ถูกร้องมีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๔.๒ กรณีการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนต่อการดำเนินโครงการ ผู้ถูกร้องมีการกระทำ อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๔.๓ ให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิด สิทธิมนุษยชน และมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้อง จังหวัดเชียงราย และกระทรวงมหาดไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) และ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) และ (๓) ประกอบมาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๒ เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๔.๓.๑ มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิด สิทธิมนุษยชน

ให้ผู้ถูกร้อง จังหวัดเชียงราย และกระทรวงมหาดไทย ทบทวนการเลือก พื้นที่หมู่ที่ ๑๒ บ้านห้วยประสิทธิ์ ตำบลป่าหุง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เป็นสถานที่ตั้งโครงการ ทั้งนี้ ให้ศึกษาความเหมาะสมในการเลือกพื้นที่ดำเนินโครงการผลิตไฟฟ้าจากขยะชุมชนในจังหวัดเชียงราย

โดยให้คำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับแหล่งโบราณคดี ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบดังกล่าว และให้จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับโครงการและผลกระทบอย่างรอบด้าน รวมทั้งจัดให้กลุ่มเป้าหมายทุกครัวเรือนที่มีทะเบียนบ้านภายในรัศมี ๓ กิโลเมตรรอบโครงการ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๙๐ วัน นับแต่ได้รับรายงานฉบับนี้

๔.๓.๒ มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๑) ให้กระทรวงมหาดไทยศึกษาและแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมที่ใช้บังคับเฉพาะกรณีโครงการกำจัดขยะและโครงการโรงไฟฟ้าชีวมวลบนที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม เพื่อป้องกันผลกระทบและลดปัญหาข้อร้องเรียนของประชาชน

๒) ให้จังหวัดเชียงรายกำหนดมาตรการเพื่อยุติการใช้ความรุนแรงและการข่มขู่คุกคามต่อกลุ่มผู้คัดค้านโครงการ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

นางปรีดา คงแป้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ